

Posudek oponenta disertační práce

Blanka Jirkovská - Pracovní podmínky a podpora zdraví pracovníků v oblasti péče o seniory

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra sociologie

Vedoucí práce: PhDr. Hana Janečková, PhD.

Téma práce je bezesporu zajímavé a nosné. Těžiště práce leží zcela zřetelně v problematice zdraví, jehož obecným souvislostem je věnována první část práce. Téma pracovních podmínek je v těchto souvislostech poněkud potlačeno, což ovšem nelze chápat jako výtku, spíše jde o úhel pohledu. Nejsem odborníkem na zdravotní problematiku, nemohu se tedy vyjadřovat k teoretickým východiskům práce. Nicméně autorka prokázala znalost dané problematiky, schopnost práce s odbornou literaturou a v druhé části práce také schopnost uchopit daný problém na odpovídající metodologické úrovni.

Jak jsem již naznačil, první část práce je věnována teoretickým východiskům. Autorka zde představuje především sociologické pojetí zdraví Antonovského a následné dokumenty WHO. Pokračuje tématem dlouhodobé péče a přehledem problémů, které s ní souvisejí. Velkou pozornost věnuje modelu Effort Reward Imbalance, který je pro ni základním východiskem následující analýzy. Představuje také výzkumné nástroje, jimiž se daný model ověřuje a hypotézy, které se k němu vztahují. Představuje také jeho hlavní aplikace, a to jak v zahraničních výzkumech, tak těch, které byly dělány v ČR. Poslední kapitola této části je věnována konceptu well-being a jeho provázanosti s prezentovaným modelem ERI.

Osobně nemám příliš v lásce oddělování teoretické a metodologické části jakýchkoliv prací tohoto typu, nicméně musím v daném případě připustit, že práce, navzdory tomuto oddělení, působí kompaktním dojmem. Zainteresovaný čtenář pochopí (tím myslím zejména sebe), že bez prostudování teoretické části práce nelze odpovídajícím způsobem hodnotit část výzkumnou. Jinými slovy, vše, co bylo z obecných pozic analyzováno v první části, nachází uplatnění také v části výzkumné.

Autorka zde představuje hlavní výzkumné cíle práce, výzkumné otázky a pracovní hypotézy a představuje hlavní charakteristiky výzkumu a výzkumného souboru. Uvádí sice počty institucí a respondentů, zcela se ovšem vyhnula informacím o tom, jak probíhal jejich výběr. Není také jasné, jak velký je základní soubor, tj. nejen kolik, ale zejména z kolika institucí vybírala, podle jakých kritérií, k jak velkému souboru se vztahuje oněch 263 respondentů? Jsou to všichni dosažitelní nebo jejich výběr? A pokud výběr, tak opět podle jakých kritérií?

Pro analýzu dané problematiky zvolila autorka více technik. Začala případovými studiiemi 5 poskytovatelů zdravotních nebo sociálních služeb, jejichž součástí byl stejný počet focus groups.

Poté následovalo kvantitativní šetření prostřednictvím upraveného dotazníku ERI spojeného s dotazníkem zjišťujícím rizika syndromu vyhoření (BM).

Třetí část práce je věnována zpracování získaných poznatků ze všech nástrojů. Zde autorce nelze nic vytknout, je zjevné, že zpracování dat rozumí, a to jak těch, která byla získána z kvalitativní části, tak z kvantitativního šetření.

Poznatky jsou syntetizovány v závěrečné kapitole. Je přitom třeba zdůraznit, že se autorka v této syntéze neomezuje jen na poznatky, které sama svými technikami získala, ale opět je velice zdařile zasazuje do obecnějších souvislostí, srovnává s poznatky ze zahraničních i dalších domácích výzkumů.

Z výše uvedeného celkem jasně vyplývá, že autorka splnila cíle, které si na začátku své práce stanovila. Zvládla veškeré požadované úkony, prokázala znalost teoretických konceptů zvoleného tématu, dobře pracuje s odbornou literaturou, se ctí se vyrovnala s metodologickými nároky zpracování dat.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci prospěla.

9. 5. 2016

Doc. PhDr. Pavel Kuchař, CSc